

EAL §§ 1 OG 1A – HELBREDELSSESUDGIFTER & ANDET TAB

EAL § 1:

Generelt om bestemmelsen:

- EAL § 1 bestemmer, hvilke tabsposter, der kan kræves erstattet ved personskade.
 - Stk. 1:
 - Tabt arbejdsfortjeneste – denne erstatning reguleres nærmere efter EAL § 2.
 - Helberedelsesudgifter – denne erstatning er reguleres efter EAL § 1.
 - Andet tab – denne erstatning reguleres efter EAL § 1.
 - Stk. 2:
 - Godtgørelse for varigt mén – godtgørelsen reguleres nærmere i EAL § 4.
 - Erstatning for tab eller forringelse af erhvervsevne (erhvervsevnetabserstatning) – erstatningen er nærmere reguleret i EAL §§ 5-8.
 - Stk. 3: Bestemmer, at værdien af arbejdet i hjemmet skal ligestilles med erhvervsindkomst – bestemmelsen her dermed betydning i forhold til tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab.

ERSTATNING FOR HELBREDELSSESUDGIFTER

- Erstatning for helbredelsesudgifter dækker i første række udgifter til rimelige og nødvendige foranstaltninger, der har til formål:
 - At søge skadelidte helbredt eller,
 - Som står i forbindelse med skadelidtes helbredelse.
- Eksempler på udgifter, der er omfattet:
 - Behandling – dog ikke alternativ behandling, idet behandlingen skal være almindeligt anerkendt, evt. ved videnskabelig dokumentation.
 - U 2006.1577 Ø: udgift til mensendieckgymnastik var ikke omfattet af EAL § 1, stk. 1.
 - A, der havde været udsat for en trafikulykke med en piskesmældsskade til følge, krævede bl.a. erstatning for udgift til mensendieckgymnastik i medfør af EAL § 1, idet dette lindrede hendes kroniske smerter og muskelspændinger efter ulykken. Byretten havde givet A medhold. Landsretten fandt derimod på baggrund af en udtalelse fra Retslægerådet, hvorefter der ingen videnskabelig dokumentation er for, at mensendieckgymnastik skulle have en kurativ eller varig effekt hos patienter med lidelser som A's, at A's udgift hertil ikke var en helbredelsesudgift eller andet tab, som kunne kræves erstattet efter EAL § 1.
 - Medicin
 - Hjælpemidler – f.eks. kørestol eller særligt syet fodtøj

EAL § 2 – ERSTATNING FOR TABT ARBEJDSFORTJENESTE

Tabt arbejdsfortjeneste omfatter det midlertidige indtægtstab, som skadelidte måtte have – erstatningen giver fuldstændig dækning for skadelidtes individuelle tab = den skadelidte skal stilles som om ulykken ikke var sket, og skadelidte må derfor heller ikke opnå berigelse.

Opgørelsen tager udgangspunkt i den forventede fremtidige indtægt, hvorimod erstatning for erhvervs-
evnetab, tager udgangspunkt i årslønnen de seneste 12 måneder, jf. EAL § 7, stk. 1.

- Der er intet maksimum for erstatningen.

Erstatningen ydes for skadelidtes bruttoindtægt uden fradrag af skat, idet erstatningen er en skattepligtig indkomst.

PERSONKREDS

For at skønne over den fremtidige indtægt, er det nødvendigt at inddele i en række tilfældegrupper, lønmodtagere, arbejdsløse og selvstændig erhvervsdrivende samt børn og unge og husligt arbejde.

Lønmodtagere

Hvis skadelidte er lønmodtager, er det normalt ikke vanskeligt at fastsætte erstatningen, idet den da baseres på en erklæring fra arbejdsgiveren om, hvad skadelidte ville have tjent hvis skaden ikke var sket.

Hvis skadelidte har haft en ekstraordinær høj indkomst, må der tages hensyn hertil, hvorefter der fastsættes en erstatning på grundlag af en rimelig arbejds løn.

Idet der tages udgangspunkt i den fremtidige indtægt, skal der tages højde for, hvis skadelidte kan dokumentere, at han ville kunne have opnået en lønstigning, f.eks. som følge af nyt job.

- Husk – det kræver konkret dokumentation, det er ikke nok med blot en forventning, eller tanker om nyt job.

Arbejdsløse

Såfremt den skadelidte var arbejdsløs på skadestidspunktet, skal der foretages en vurdering af, hvorvidt det var påregneligt, at skadelidte ville være kommet i arbejde i sygeperioden, hvis skaden ikke var sket.

Det er derfor nødvendigt at inddrage skadelidtes generelle tilknytning til arbejdsmarkedet, samt den generelle beskæftigelsessituation inden for skadelidtes fagområde, i vurderingen af sandsynligheden for, at skadelidte ville være kommet i arbejde, hvis skaden ikke var sket.

U 2016.3715 H: Hvis en person, der udsættes for en personskade, der medfører uarbejdsdygtighed, på skadestidspunktet havde haft fast tilknytning til arbejdsmarkedet, kan der i almindelighed ikke stilles strenge krav til beviset for, at den pågældende fortsat ville have været i fast beskæftigelse.

Beviset løftes nemmest ved, at der foreligger en konkret ansættelsesaftale, men nyere praksis har dette ikke været et krav, hvor der i stedet er inddraget den mere generelle tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det følger ligeledes af méntabellen, at hvis skaden rammer et område, der i forvejen er skadet, vil dette kunne medføre, at fastsættelsen af méngraden i almindelighed vil medføre méngrader, der er lavere end i normtabellens, idet der kun tages hensyn til det forvoldte forværelse af den allerede bestående skade.

Multiple skader:

Når der er tale om en skade, der omfatter flere af de områder, der er fastsat procenter for i méntabellen, sker der ikke automatisk en fuld sammenlægning af de forskellige procenter.

Den samlede ménprocent vil blive fastsat efter et skøn, hvor det samlede funktionsniveau vurderes. Ved multiple skader forstås i denne sammenhæng, at der i samme sag skal vurderes mere end ét varigt mén.

Når der i en sag er flere skader, skal der ved vurderingen af det samlede mén tages stilling til, om følgerne af de enkelte skader:

- Er uafhængige af hinanden ($1+1 = 2$)
- Forstærker hinanden ($1+1 > 2$)
- Har fælles symptomer ($1+1 < 2$)

Parrede organer:

Ved en skade på et af de såkaldte parrede organer (eksempelvis øjne, høreorganer, lunger og nyrer) vil ménet dom udgangspunkt blive beregnet efter ménprocenterne i tabellen.

- Hvis der ved den aktuelle skade sker tab af det ene organ og der i forvejen er tab af det andet organ, bliver ménet udmålt som forskellen mellem den samlede ménprocent for tab af begge organer og ménprocenten for det forudbestående tab af det ene organ. Dermed ydes der kun erstatning for forøgelsen af invaliditeten, som skaden har medført.
 - Hvis for eksempel et øje i forvejen er blindt af en anden årsag end den aktuelle skade og det andet øje bliver blindt på grund af skaden, vil ménprocenten for det skadede øje blive beregnet således: 100 procent (tab af syn på begge øjne svarende til tabellens punkt A.5.12.) minus 20 procent (tab af syn på ét øje svarende til tabellens punkt A.5.9.) = 80 procent mén for det senest skadede øje.

Vansir:

Godtgørelse for vansir fastsættes efter EAL § 4 og hvis der er tale om vansir der er en direkte følge af en skade, er satsens opført i tabellen. Hvis der er tale om vansir i øvrigt – herunder ardannelser, indskrumplinger og lignende, vurderes forholdet konkret ift. tabellen.

- Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har være tilbøjelig til at vurdere ménet højere ved yngre mennesker, især kvinder.

Fastsættelse af godtgørelsen

Erstatningen udbetales som et kapitalbeløb, og skadelidte kan ikke kræve godtgørelsen udbetalt som en løbende ydelse.

Det fremgår af EAL § 4, stk. 1, 2. pkt. at godtgørelsen ved en méngrad på 100 % udgør 895.500 i 2019.

- Dvs. at godtgørelsen pr. méngrad er 8.985 kr., hvilket ikke kan fraviges.

Mellemkommende død

Ved forudbestående lidelser skal forstås helbredsmæssige forhold, der bestod inden ulykken, og som er medvirkende til, at skadelidte ikke kan oppebære samme indkomst som før.

- Sådanne lidelser skal ikke tages i betragtning, såfremt lidelsen har bestået i flere år før skaden, idet der herved formodes, at der er taget højde herfor i årslønnen.

Konkurrerende årsager

Ved konkurrerende årsager forstås der, helbredsmæssige eller sociale forhold, der støder til efter ulykken, og som ikke er dokumenteret følge af den ansvarsbærende begivenhed.

Afgørende er, hvilken virkning skaden helt konkret har haft.

UDBETALING AF ERSTATNING

EAL § 6 - Kapitalisering

Efter EAL § 6, fastsættes erstatningen til et kapitalbeløb, der udgør skadelidtes årsløn, jf. EAL § 7, ganget med erhvervsevnetabsprocenten og herefter ganget med kapitalfaktoren, 10.

- Der skal kun ske fradrag for erstatning udbetalt i henhold til ASL, hvis der er tale om en kombineret skade.

EAL § 7 – Fastsættelse af årsløn

EAL § 7 indeholder regler om fastsættelsen af den årsløn, som i henhold til EAL § 6 danner grundlag for beregning af erhvervsevnetabsersstatningen.

Hovedreglen, stk. 1

Hovedreglen efter stk. 1 er, at årslønnen udgør skadelidte samlede erhvervsindtægt i det år, der går forud for datoen for skadens indtræden. Dette skyldes, at denne indtægt må anses for at give et retvisende billede af skadelidtes arbejdskraft på skadestidspunktet.

- I beregningen skal indgå alle skadelidtes indtægter, dvs. både fra hovederhverv og bierhverv – i det hele taget medregnes enhver indtægt, der skyldes skadelidtes personlige arbejdsindsats.
 - Ved beregningen af årsløn, skal alle tillæg og fordele til aflønningen medtaget – dette værende både feriepenge (skadelidte kan ikke afholde ferie, mens denne er syg), pensionsbidrag fra arbejdsgiver mv.

Undtagelse, stk. 2

Eftersom det ikke altid er muligt at anvende EAL § 7, stk. 1 er der i stk. 2 mulighed for at fastsætte årslønnen efter et skøn, når særlige indtægts- eller ansættelsesforhold har gjort sig gældende, således at man igen får et retvisende billede af skadelidte arbejdskraft på skadestidspunktet.

Dette kan f.eks. være i situationer, hvor skadelidte:

- Har skiftet arbejde i året inden ulykkestilfældet
- Ikke har udnyttet erhvervsevnen fuld ud
- Har været selvstændigerhvervsdrivende – især hvis, der er tale om en nystartet virksomhed.